

שפת אמת

וילך – והשיב לב אבות על בנים

הרב אפי ולץ

שפת אמת וילך תרל"ד

טף למה באין לתת שכר למביאייהו. וקשה ממאי נפשך אי אין תועלת בזה מה שכר ע"ז.

אך בוודאי גם טף אין חידוש שיוכלו לקבל הארה בנפשותם ע"י התורה הרי הוא אומר אתם נצבים היום כו' טפכם.

אך כי לכל דבר צריכין התעוררות האדם והש"י הבטיח כי לא תשכח מפי זרעו שאין התורה משתכחת כו'. והכלל כי אין שום דבר נגמר בלי עזר עליון וגם כל המצות ועבודת האדם הכל מהש"י כמאמר ממך הכל. אך בוודאי יש גם להאדם חלק קצת והוא ע"י הרצון והתעוררות שלו. ואיתא שכר מצוה מצוה.

וע"ז הקושיא טף למה באין כי בשכר טירחא שלהם אין תועלת. וע"ז התשובה לתת שכר כו' כי טרחת האב ורצונו להמשיך את טפיו לעבודתו ית' הוא גורמת שכר שיתן הש"י הארה לבניו.

ודבר זה נוהג בכל פשוטי בני"י שאין להם שכל ורצון כראוי מ"מ ע"י הביטול לגדולים וטובים ממנו יכול להועיל רצון הצדיק לתת שכר להדביקים בו.

שפת אמת וילך תרמ"ה

בפסוק ועתה כתבו לכם את השירה הזאת ולמדה את בני ישראל כו' וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפי זרע וכו'. יתכן לרמז כי הקדוש ברוך הוא אמר למרע"ה שהדור שלהם הי' השורש שהכל תלוי בהם. והוצרכו המה לשוב גם על החטאים של דורות האחרונים והי' התשובה עוד קודם החטא.

והענין היא שע"י החטאים שהי' בדור הראשון הגם שהי' חטאים קלים לפי רוב עונות דורות האחרונים. עכ"ז הכל תלוי בהשורש.

ולכן הראה להם הקדוש ברוך הוא מה שיהי' לסוף באחרית הימים ועשו תשובה ובכח התשובה שלהם יכולין אנו להתעורר לתשובה. לכן מקודם כ' אתם נצבים כו' ומסיים לא אתכם לבדכם כו'. הוא כנ"ל שעל ידיהם כורת ברית עם כל הדורות.

שפת אמת וילך תרמ"ח

בפרשה הנך שוכב כו' ואמר כו' אין אלקי בקרבי כו' הסתר אסתיר כו' וענתה השירה הזאת לפ' לעד כו'. הענין כי בזמן שהי' מרע"ה קיים הי' התגלות אלקיות בהתגלות בלבות בני". ולא הוצרך להיות התורה כתיבה דאורייתא וקוב"ה וישראל כולהו חז.

דף מקורות

ובזמן הגלות אמרו אין אלקי בקרבי היינו שהוא בבחי' הסתר אספקלריא שאינה מאירה. אבל בוודאי לא עזב הש"י אותנו. אכן ע"י התורה יכולין למצוא התגלות אלקותו ית' וז"ש ועתה כתבו לכם כו'. כעין שכ' במד' תשא אכתוב לו רובי תורתי כמו זר נחשבו כי מקודם הי' רק עשרת הדברות בלוחות. ואחר החטא הוצרך להיות כתיבה כל התורה. ובדורות אחרונים התיירו לכתוב גם תורה שבע"פ.

והיינו כנ"ל כי עצם התורה ניתנה שתהי' אותיותי' מאירות בלב איש ישראל. אך אחר החטא כ' כתבו לכם השירה הזאת היא פרשת התשובה. וזה הדרך הוא נוקב והולך עד התיקון השלם שיהי' בביאת המשיח בב"א.